

Kursutvärderingen efter Nordisk kurs i laparoskopisk anastomosteknik 16-18 febr 2010

*Göran Ågren LG Larsson Lotta Schagerström Malin Harrysson
Mattias Egberth o Hampus Klockhoff*

Övre GI sektionen vid Universitetssjukhuset i Örebro arrangerade åter igen en eftertraktad kurs i laparoskopisk anastomosteknik och denna gång med deltagare även från Danmark och Norge. Kursen har tidigare arrangerats vid två tillfällen 2007. Det finns stor efterfrågan på denna typ av "hands-on" kurs där man får mängdträning i laparoskopisk anastomosteknik. Kursen vänder sig till de kirurger som står i begrepp att starta laparoskopisk gastrisk bypass kirurgi eller som har startat upp verksamheten och behöver mängdträning för att få en säkrare anastomosteknik. Säker laparoskopisk anastomosteknik är en absolut förutsättning för att man ska ta upp laparoskopisk obesitaskirurgi då anastomosläckage är potentiellt livshotande komplikation. Vi hade 12 deltagare där man arbetade i par från varje sjukhus för att specifikt få en teamträning vid detta ingrepp. Observatör på kursen var Karsten Offenbartl som bl.a. är studierektor för Svensk kirurgisk förenings nystartade bakjoursskola. Deltagarna kom från Karlskrona/Karlshamn, Tönsberg, Hvidovre, Ljungby, Gävle och Eksjö. Alla hade innan kursen tillsänts information med videolänkar som visade suturteknik/koreografi/anastomosteknik och den träningsmodell för LGBP vi använder under kursen. Alla var väl förberedda och kunde direkt starta med anastomoträningen vilket förstås bidrog till att man fick ut mesta möjliga av den praktiska träningen på kursen. Även om kursen är nästan hundra procentigt praktisk så finns det enstaka föreläsningar insprängda dels en initial föreläsning om sutureringsteknik, dels en föreläsning där vi redogör för våra erfarenheter vid USÖ när LGBP verksamheten startade upp och dels en videosession där vi visar på kirurgiska riskmoment, komplikationer och visar på tekniktips för att underlätta LGBP ingreppet.

Kursen kunde genomföras tack vare våra mycket engagerade företagskontakter. Ethicon-Endosurgery, Ethicon Bariatric Edge, Ethicon suturer, Olympus, Storz och Nycomed. Tack vare företagens fina samarbete sinsemellan har kursdeltagarna optimala möjligheter att pröva och jämföra företagens olika profilprodukter som t.ex. Harmonic ACE kontra Sono-Surg, engångs o flergångsporta Excel kontra Storz portarna, Endostapler ETS från Ethicon, Lapra-Tye, fattningstångerna från Storz o Olympus, nålförare från Ethicon o Storz samt modern laparoskopiutrustningen från Storz o Olympus. Det fanns riklig tillgång till endostapler, suturer (Vikryl / Ethibond) samt nålförare och fattningstångar. **Stort tack till företagen !!**

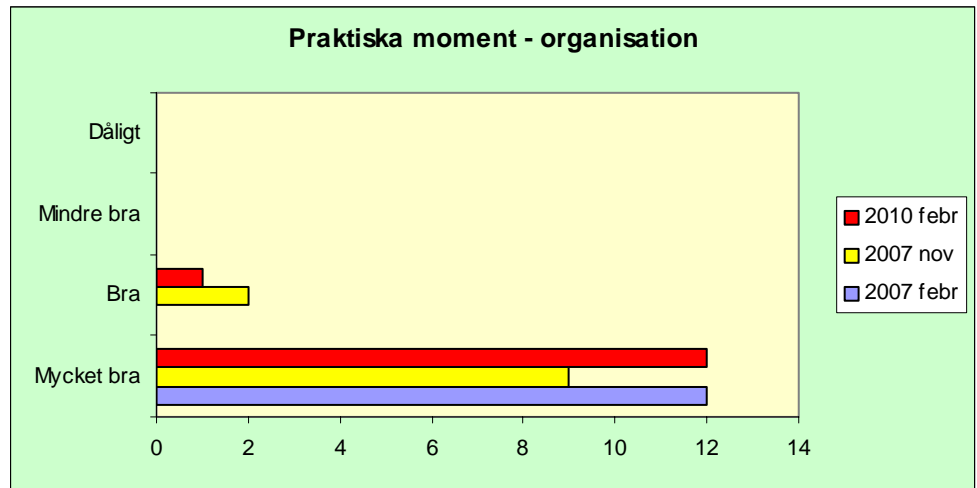
Här följer kursutvärderingen:

Röda staplarna aktuell kurs jämfört med de två tidigare kurserna arrangerade 2007.

<p>Kursens längd</p> <p>13 svar</p>	<p style="text-align: center;">Kursens längd</p> <table border="1"><thead><tr><th>Kategori</th><th>2010 feb</th><th>2007 nov</th><th>2007 april</th></tr></thead><tbody><tr><td>För lång</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>Lagom</td><td>13</td><td>12</td><td>10</td></tr><tr><td>För kort</td><td>0</td><td>0</td><td>2</td></tr></tbody></table>	Kategori	2010 feb	2007 nov	2007 april	För lång	0	0	0	Lagom	13	12	10	För kort	0	0	2				
Kategori	2010 feb	2007 nov	2007 april																		
För lång	0	0	0																		
Lagom	13	12	10																		
För kort	0	0	2																		
<p>Föreläsning – laparoskopisk anastomosteknik /obesitaskirurgi</p> <p>12 svar</p>	<p style="text-align: center;">Föreläsning - laparoskopisk anastomosteknik</p> <table border="1"><thead><tr><th>Kategori</th><th>2010 febr</th><th>2007 nov</th><th>2007 april</th></tr></thead><tbody><tr><td>Kan utgå</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>Mindre bra</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>Bra</td><td>4</td><td>4</td><td>5</td></tr><tr><td>Mycket bra</td><td>8</td><td>8</td><td>7</td></tr></tbody></table> <p>Ev ytterligare några enstaka 20-30 min pass emellanåt</p>	Kategori	2010 febr	2007 nov	2007 april	Kan utgå	0	0	0	Mindre bra	0	0	0	Bra	4	4	5	Mycket bra	8	8	7
Kategori	2010 febr	2007 nov	2007 april																		
Kan utgå	0	0	0																		
Mindre bra	0	0	0																		
Bra	4	4	5																		
Mycket bra	8	8	7																		
<p>Kurs-pärm o DVD</p> <p>8 svar</p>	<p style="text-align: center;">"Kurspärm"</p> <table border="1"><thead><tr><th>Kategori</th><th>2010 febr</th><th>2007 nov</th><th>2007 april</th></tr></thead><tbody><tr><td>Kan utgå</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>Mindre bra</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>Bra</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td></tr><tr><td>Mycket bra</td><td>5</td><td>8</td><td>7</td></tr></tbody></table> <p>Länk till hemsidan bra</p> <p>Kunde inte ladda upp filmerna på sjukhuset datorer</p> <ol style="list-style-type: none">1. Örebroboxen – laparoskopisk träningsbox2. Intrakorporeal sutureringsteknik3. Koreografi vid EA - teamträning4. Enteroanastomos laparoskopiskt en teknikbeskrivning	Kategori	2010 febr	2007 nov	2007 april	Kan utgå	0	0	0	Mindre bra	0	0	0	Bra	3	4	5	Mycket bra	5	8	7
Kategori	2010 febr	2007 nov	2007 april																		
Kan utgå	0	0	0																		
Mindre bra	0	0	0																		
Bra	3	4	5																		
Mycket bra	5	8	7																		

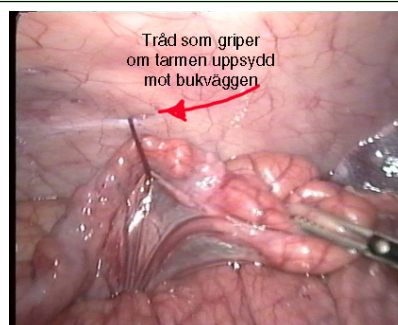
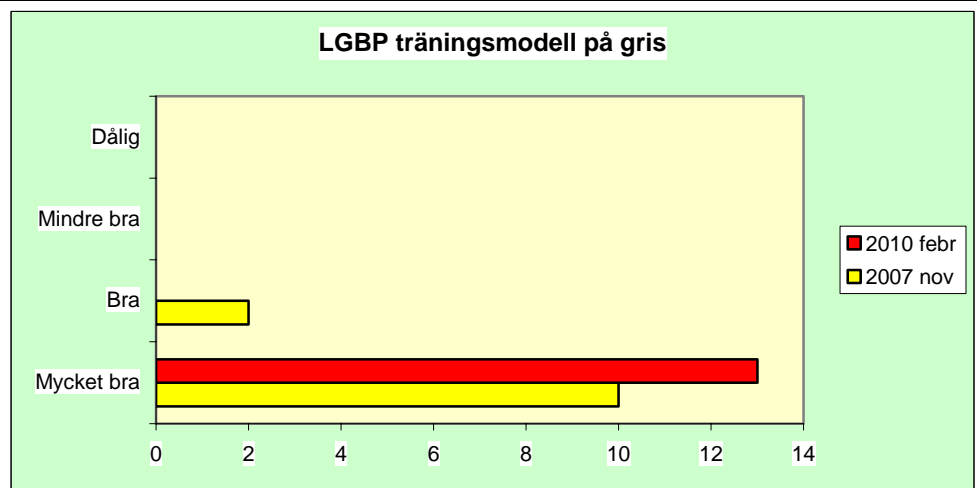
5. [Håltagning för stapeln vid övre ventrikelfickan](#)
6. [Reposition o suturering av slitsileus vid herniering i EA o Petersens slits](#)
7. [Bukanatomin på gris](#)

Praktiska träningsmoment – organisation
13 svar

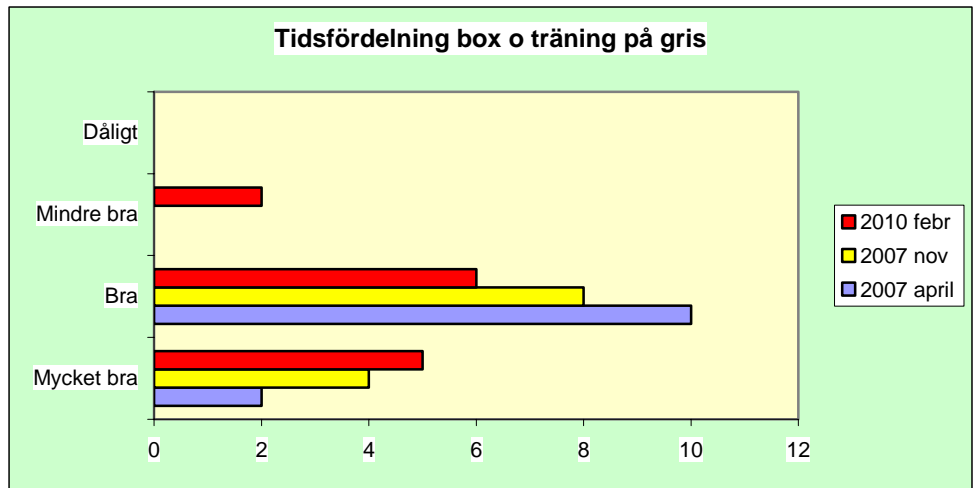

Fantastiskt med feedback hela tiden
Bra med anpassade övningar i förhållande till färdighetsnivån

Grismodellen för LGBP med upphängd tarmslynga?
13 svar

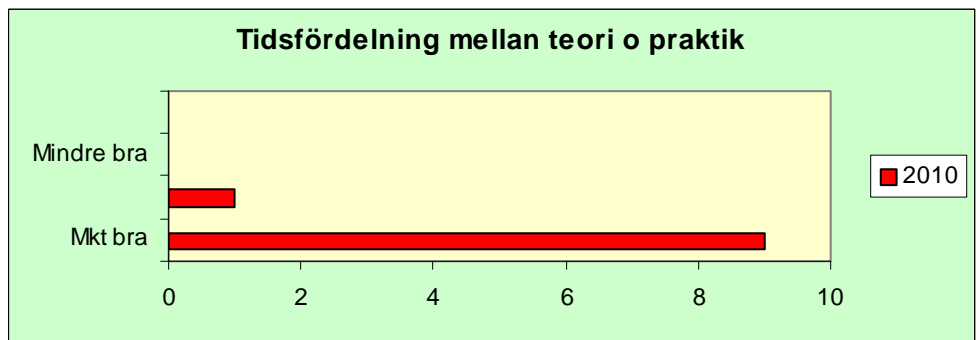

Tidsfördelning mellan
 träning i box o
 träning på gris
 13

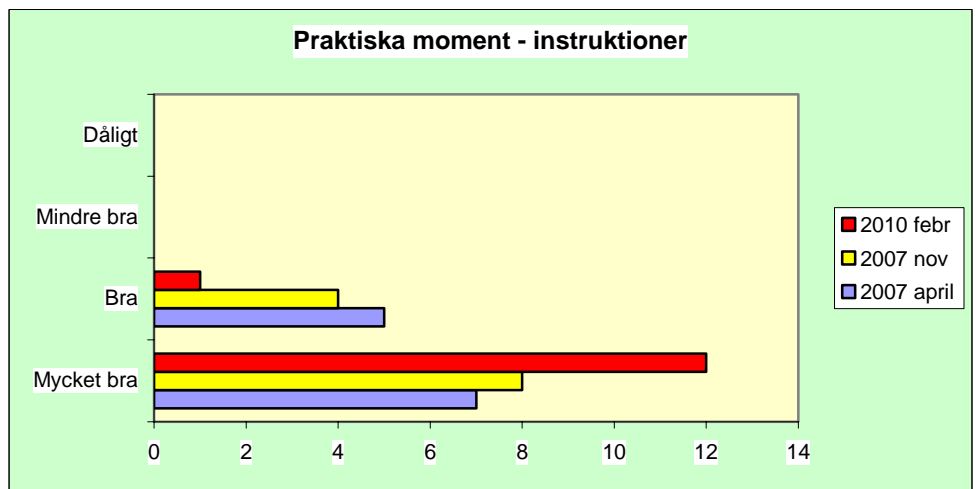
Träning på försöksdjur mest intressant.
 Mer övning på gris helst
 Önskar mer träning på gris
 Boxträning lite för lång tid mer tid till operation på gris

Tidsfördelning
 mellan teori o praktik
 10 svar

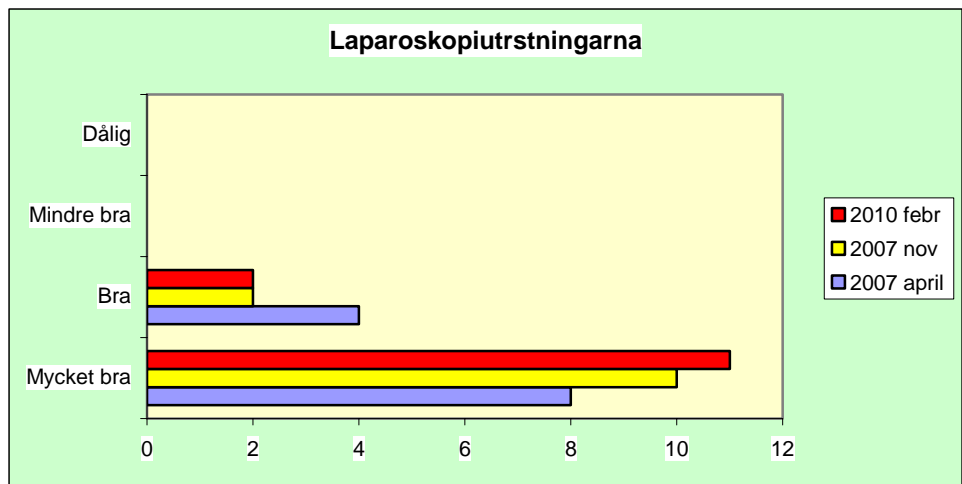
Ev lite fler miniföreläsningar
 Glad för mkt praktik och praktiska tips på vägen
 Fint att teori inte fyller mer man får förbereda sig hemma

Praktiska moment –
 instruktioner
 13 svar

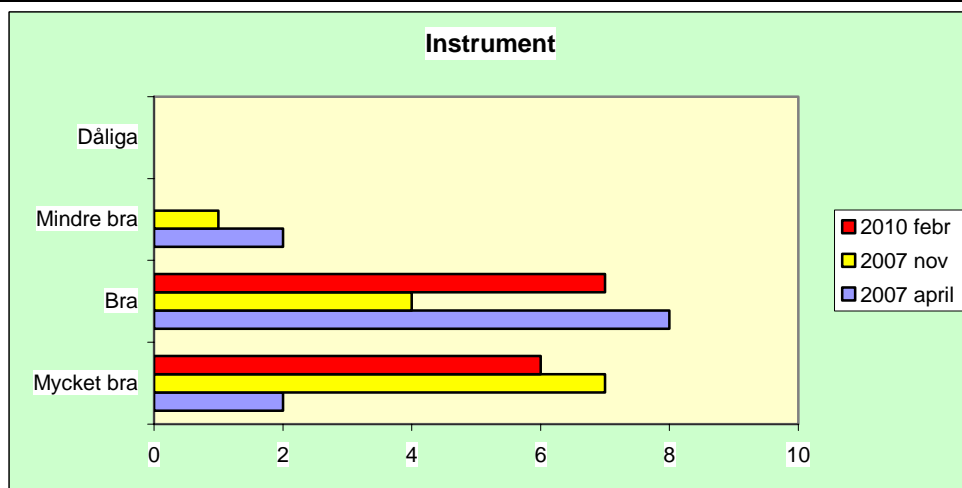
Bra med den kontinuerliga handledningen och att ni orkade stå med hela tiden och handleda

Laparoskopiutrustning
13 svar

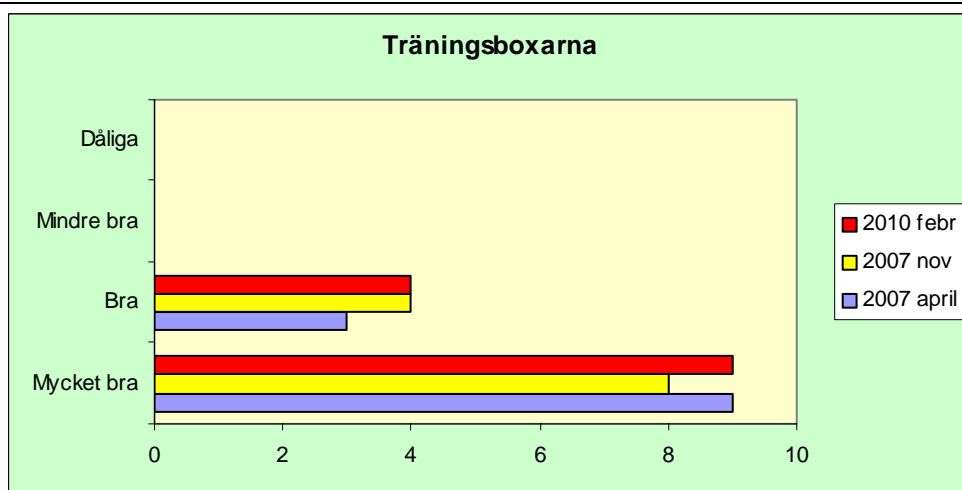

Videostapel till box 3 för liten skärm Storz
Videomonitor till box 2 suboptimal skärpa dag 1-2 sent byte av dålig
ljusledare Olympus

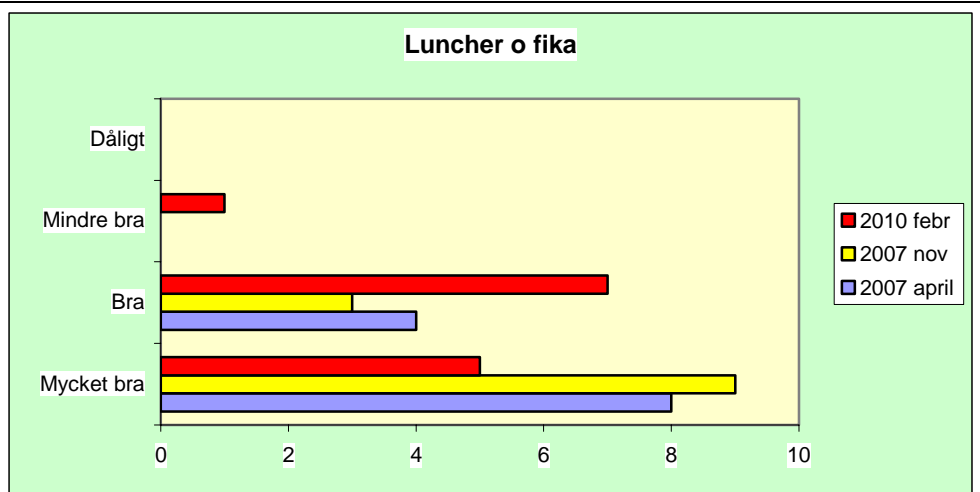
Instrument
13 svar

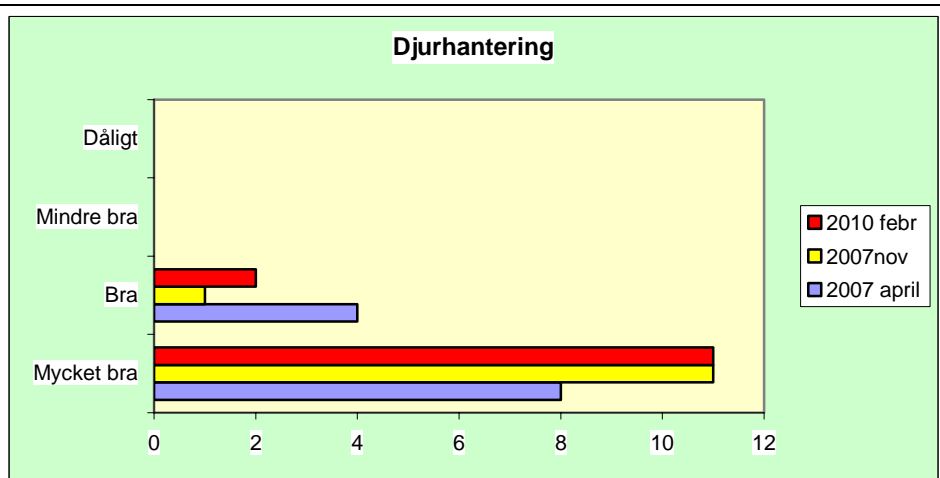
Träningsboxarna
12 svar

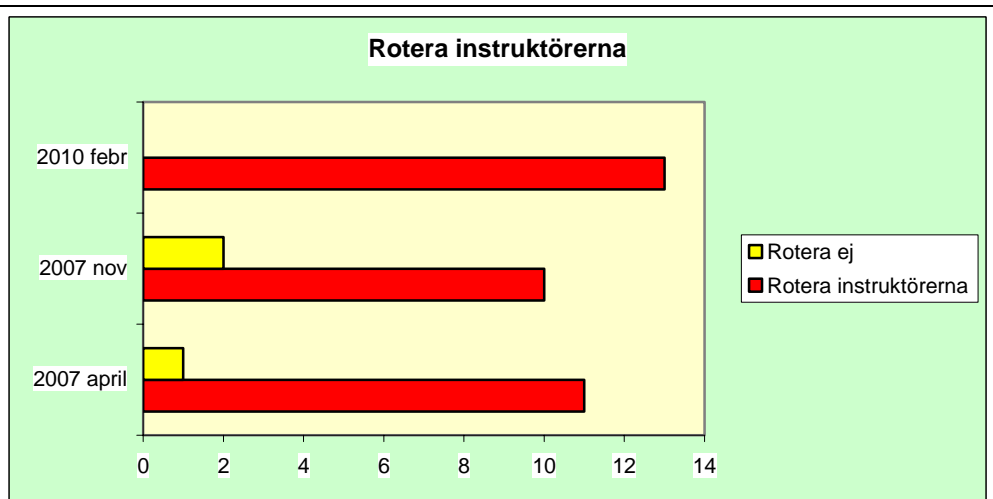
Luncher fika godis
 mm
 13 svar

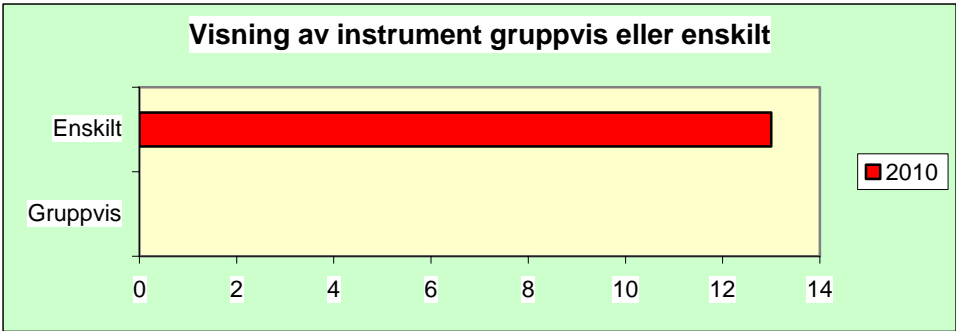
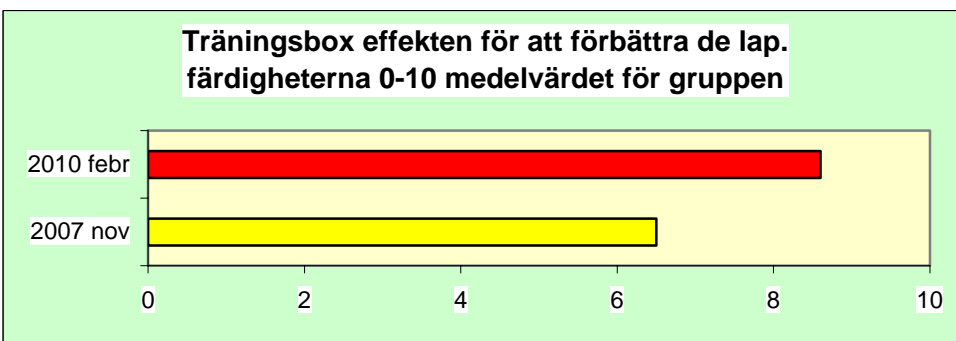
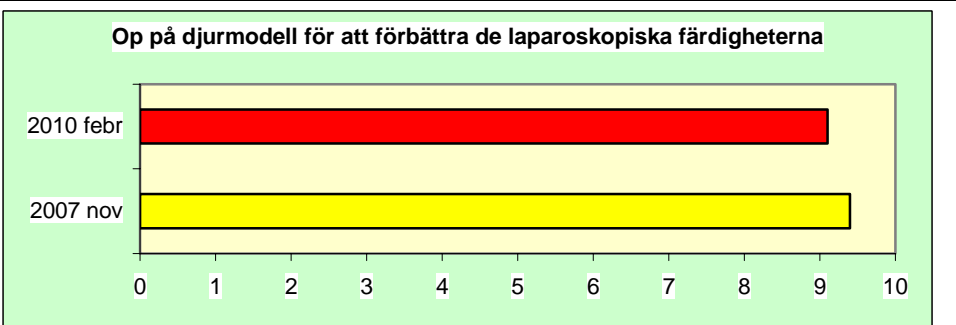
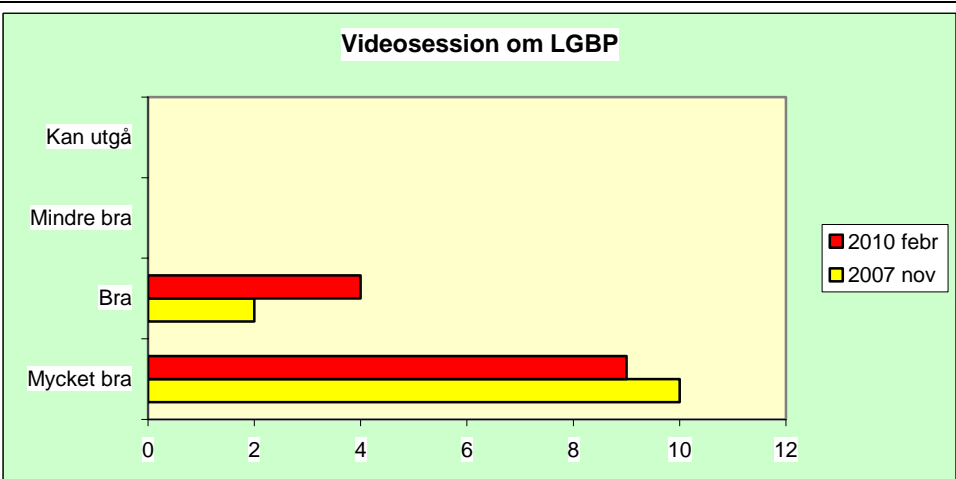

Djurhantering
 13 svar

Bör deltagarna som
 nu rotera mellan
 olika
 bord/instruktörer
 eller bör man i större
 utsträckning ha
 samma instruktör
 under hela kursen
 13 svar

<p>Bör visning av instrument ske gemensamt eller i grupp 13 svar</p>	<p>Visning av instrument gruppvis eller enskilt</p> <table border="1"><thead><tr><th>Visningsmetod</th><th>2010</th></tr></thead><tbody><tr><td>Enskilt</td><td>13</td></tr><tr><td>Gruppvis</td><td>0</td></tr></tbody></table>	Visningsmetod	2010	Enskilt	13	Gruppvis	0									
Visningsmetod	2010															
Enskilt	13															
Gruppvis	0															
<p>Hur värderar Du på en skala 1-10 träningsboxarna för att förbättra Dina laparoskopiska färdigheter 13 svar</p>	<p>Träningsbox effekten för att förbättra de lap. färdigheterna 0-10 medelvärdet för gruppen</p> <table border="1"><thead><tr><th>Tidpunkt</th><th>Medelvärde</th></tr></thead><tbody><tr><td>2010 febr</td><td>8.5</td></tr><tr><td>2007 nov</td><td>6.5</td></tr></tbody></table>	Tidpunkt	Medelvärde	2010 febr	8.5	2007 nov	6.5									
Tidpunkt	Medelvärde															
2010 febr	8.5															
2007 nov	6.5															
<p>Hur värderar Du på en skala 1-10 träning på gris för att förbättra Dina laparoskopiska färdigheter 13 svar</p>	<p>Op på djurmodell för att förbättra de laparoskopiska färdigheterna</p> <table border="1"><thead><tr><th>Tidpunkt</th><th>Medelvärde</th></tr></thead><tbody><tr><td>2010 febr</td><td>9.2</td></tr><tr><td>2007 nov</td><td>9.5</td></tr></tbody></table>	Tidpunkt	Medelvärde	2010 febr	9.2	2007 nov	9.5									
Tidpunkt	Medelvärde															
2010 febr	9.2															
2007 nov	9.5															
<p>Hur värderar Du videossionerna om LGBP 13 svar</p>	<p>Videosession om LGBP</p> <table border="1"><thead><tr><th>Värdering</th><th>2010 febr</th><th>2007 nov</th></tr></thead><tbody><tr><td>Kan utgå</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>Mindre bra</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>Bra</td><td>4</td><td>2</td></tr><tr><td>Mycket bra</td><td>9</td><td>10</td></tr></tbody></table>	Värdering	2010 febr	2007 nov	Kan utgå	0	0	Mindre bra	0	0	Bra	4	2	Mycket bra	9	10
Värdering	2010 febr	2007 nov														
Kan utgå	0	0														
Mindre bra	0	0														
Bra	4	2														
Mycket bra	9	10														

<p>Skulle du rekommendera kursen till en kollega 13 svar</p>	<p style="text-align: center;">Rekommendera kursen till kollega</p> <table border="1"> <caption>Data for Rekommendera kursen till kollega</caption> <thead> <tr> <th>Svar</th> <th>2010 feb</th> <th>2007 nov</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Nej</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Ja</td> <td>13</td> <td>12</td> </tr> </tbody> </table>	Svar	2010 feb	2007 nov	Nej	0	0	Ja	13	12							
Svar	2010 feb	2007 nov															
Nej	0	0															
Ja	13	12															
<p>Tycker du att dina färdigheter i laparoskopisk suturerings o anastomosteknik har förbättrats under kursen 13 svar</p>	<p style="text-align: center;">Har dina laparoskopiska färdigheter förbättrats</p> <table border="1"> <caption>Data for Har dina laparoskopiska färdigheter förbättrats</caption> <thead> <tr> <th>Svar</th> <th>2010 febr</th> <th>2007 nov</th> <th>2007 april</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ej</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Något</td> <td>0</td> <td>3</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Mycket</td> <td>13</td> <td>9</td> <td>9</td> </tr> </tbody> </table>	Svar	2010 febr	2007 nov	2007 april	Ej	0	0	0	Något	0	3	3	Mycket	13	9	9
Svar	2010 febr	2007 nov	2007 april														
Ej	0	0	0														
Något	0	3	3														
Mycket	13	9	9														
<p>I vilket avseende har dina kunskaper förbättrats</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Suturering o knytteteknik - Fått ta del av andras erfarenheter och misstag - Jag har upptäckt att det hjälper mycket att göra långsamma rörelser för att operera fort - Blivit av med enklare fel t.ex. nålpositionering och koreografi - Mängdträning - Bättre precision o bättre flyt - Fått känsla för både teknik/teori - Logistik o teknik på nål, tråd, positionering och strategi - Tekniska detaljer har varit av stort värde 																
<p>Några moment som bör utgå</p>	<p>7 x nej</p>																
<p>Några moment som saknas eller borde tillföras</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Några flera korta föreläsningar / diskussioner - Problemlösning - Kanske en advanced kurs - 4 x nej 																
<p>Övriga synpunkter förslag på förbättring</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Start kl 10 dag 1 skulle underlätta att resa på morgonen - Fortsätt likadant - Nej – jag har varit mycket nöjd med kursen och alla instruktörer 																

	<ul style="list-style-type: none"> - Mer komplikationsdiskussioner - Mycket bra
--	---

Om man vill förbättra rekryteringen av ST läkare till de kirurgiska disciplinerna. Hur bedömer Du effekten av följande fyra åtgärder? Prioritera från 1=effektivast till 4 =minst effektivt

11 svar

Höjd ST läkarlön			4	4		2	3	2	3		3
Minskad jourbörda	2		2	3		3	4	4	2		4
Förbättrad praktisk-klinisk ST utbildning	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Bättre möjligheter för forskning			3	2		4	2	3	4		2

Om du tidigare provat att träna laparoskopi i "simulator". Hur graderar du följande moment med avseende på utbildningsvärde .Grad 1-3 där 1 är bäst

Träning i simulator	3	3	3	3		3	3	3	3
Träning i konventionell träningsbox	2	2	2	2		2	2	2	2
Träning på gris	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Bilder från kursen

*Gunn Signe Jakobsen Peter Monrad-Hansen
 Team Tönsberg*

*Torben Navne & Adalsteinn Arnarson
 Team Karlshamn/Karlskrona*

*Sara Johansson & Lars Raarup
Team Ljungby*

*Karsten Offenbartl & Göran Wiklund
Team Eksjö*

*Charlotte Gudbrand & Nezha Obari Roth
Team Hvidovre*

*Bengt Wallner & Joacim Örh
Team Gävle*

Avslutande kommentar

Kursen fick även denna gång en mycket hög rating. Man kan konstatera att många nu behärskar laparoskopisk intrakorporeal sutureringssteknik och har höga krav på instrument och videoutrustning. Detta är bra och en förutsättning för god patientsäkerhet vid avancerad laparoskopisk kirurgi. Man bör på hemmaplan sträva efter att operera med senaste generationens HD laparoskop för optimal bildåtergivning. Det är glädjande att kursen är så eftertraktad och detta beror säkert på att den är nästan hundra procentigt praktiskt inriktad och att kirurger efterfrågar praktiskt träning är ju föga överraskande. Vi från kursledningen är nöjda med kurskritiken och deltagarnas mycket aktiva insats, positiva inställning och

konstruktiva kritik. Ny kurs beräknas arrangeras under hösten 2010. Annonsering sker via SIKTs hemsida www.laparoskopi.nu och via de företag som då kommer att vara involverade. Smärre förändringar av kursprogrammet kommer att ske med ledning av deltagarnas kurskritik men tonvikten kommer att vara lagd på "hand-on" träning.

Nöjda kursarrangörer

Vid pennan

Lars-Göran Larsson
Överläkare
ÖGI sektionen
USÖ